

PAREIŠKIMAS

Nepriklausomybė turi išlikti nepriklausoma

Europos kultūros perkūrimas – planas iki 2024 m.

Reset!, Europos tinklas, kurį inicijavo Artū Farty 2022 m. Lione, jungia nepriklausomas kultūros ir žiniasklaidos struktūras, atstovaujančias įvairovei ir pliuralizmui Europoje, ir stiprina jų matomumą bei ryšių užmezgimą vykdydamas įvairią veiklą.

Tinklo tikslas – atkreipti dėmesį į įtemptą šiuolaikinės kultūrinės nepriklausomybės, kurios nekontroliuoja jokios valdžios institucijos ir kuri nėra susijusi su didelėmis privačiomis grupėmis, padėti ir specifinius poreikius.

Pagrindinis „Reset!“ tikslas – kartu pertvarkyti (perkurti, angl. „reset“) Europos kultūros ir žiniasklaidos kraštovaizdį. Antraisiais metais „Reset!“ ir jo nariai nori išreikšti savo poreikį ginti ir remti bendras pliuralizmo, įvairovės, lygybės ir tvarumo vertybes kelyje į 2024 m. Europos Parlamento rinkimus.

Europa atsidūrė permainų taške. Tuo metu, kai žemyne vėl kyla karas, kai kuriose šalyse į valdžią ateina tamsuoliškos, reakcingos ir autoritarinės jėgos, darančios neįprastą cenzūros spaudimą žodžio laisvei ir kultūriniam mainams. Nepriklausomos žiniasklaidos ir kultūros veikėjams šiuo metu, labiau nei bet kada anksčiau, kyla daug įvairių grėsmių – nuo išnykimo iki represijų ir perėmimo, taip pat nuolatinė jų sektoriaus ekonominė koncentracija.

Nors ir susilpnėjusios, šios struktūros yra gerai pasirengusios reaguoti į įtampą, su kuria šiuo metu susiduria Europa, ir nuolat kuria naujus metodus ir naratyvus, kad galėtų orientuotis dabartinėje sudėtingoje ekonominių ir politinių interesų bei grėsmingos galios dinamikos aplinkoje. Likus metams iki Europos Parlamento rinkimų, mes, nepriklausomos kultūros struktūros ir „Reset!“ žiniasklaidos atstovai,

ketiname įspėti apie pavojus, su kuriais susiduria mūsų sektorius, ir prisidėti prie naujo kultūrinio, socialinio ir demokratinio manifesto rengimo. „Reset!“ kviečia visus veikėjus, kurie pritaria mūsų teisingos Europos kultūros ir žiniasklaidos aplinkos vizijai, prisijungti prie mūsų ir prisidėti prie šių reikalavimų įgyvendinimo.

Turime sugebėti pasinaudoti nepriklausomų kultūros struktūrų tiriamuoju ir į ateitį orientuotu mąstymu, pritaikytu prie ateinančių kartų praktikos, kad galėtume spręsti didžiuosius mūsų laikmečio iššūkius – nuo ekologinių klausimų iki lygybės, įtraukties, technologinės decentralizacijos, darbo teisių, teritorinio susiejimo ir kitų – ir panaikinti kartų atotrūkį viešojoje kultūros politikoje.

Taip pat labai svarbu pasipriešinti Europoje vykstančiai kultūros, muzikos, leidybos ir žiniasklaidos sričių koncentracijos tendencijai, kuri, kartu su didėjančiu kūrybos ir meno komercializavimu, kelia rimtą pavojų nepriklausomos kultūros egzistavimui ir išlikimui, taip pat kūrybinei laisvei, meninei įvairovei, nuomonių pliuralizmui ir, apskritai, alternatyvių naratyvų ir balsų atsiradimui

tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu mastu. Laisvę galima patirti ir ja naudotis tik tada, kai yra lygios galimybės naudotis ištekliais ir galimybėmis, nepriklausomai nuo išorinės kontrolės, įtakos ir prievartos, kurią daro tiek autokratinės viešosios valdžios, tiek monopolistinės privačios grupės.

Mes, nepriklausomi kūrėjai, sudarome ekosistemą, kurios darbas yra labai svarbus bet kokių kūrybinių iniciatyvų plėtrai mūsų atstovaujamos teritorijose Europos žemyne ir už jo ribų. Mes įkūnijame kultūros ir žiniasklaidos, kurio pagrindas

yra įsitraukusios bendruomenės, kuris yra orientuotas į jaunimą ir socialiai sąmoningas, kraštovaizdį. Mes pasisakome viziją ir kompetenciją, kurios yra labai svarbios mūsų kultūros ateičiai. Mes pasisakome už bendradarbiavimą Europoje ir visame pasaulyje, už ryšių mezgimą tinkluose ir atvirumą tam, kas yra nauja, nepažįstama, kitoks, kitas. Tarpsektorinis bendradarbiavimas mums yra raktas į mūsų darbo ateitį.

Per ateinančius 12 mėnesių, prieš Europos Parlamento rinkimus, kartu darysime įtaką tam, kaip Europos Sąjungos lygmeniu kuriama viešoji politika. Visų pirma skatinti persikirstyti finansinius išteklius, kad jie būtų tolygiau paskirstyti socialinėms, politinėms ir aplinkosaugos ekstremalioms situacijoms spręsti.

Šiuo pareiškimu siekiama ne tik pranešti apie pavojų, bet ir suburti visus, kurie siekia iš naujo apibrėžti esminę kultūrinės nepriklausomybės reikšmę, sektorių sąveiką ir jų santykius su valdžios institucijomis bei privačiuoju sektoriumi. Mums tenka ypatingas vaidmuo telkiant piliečius aplink alternatyvią kultūros viziją, kurios centre būtų nepriklausomybė, kuriant kūrybinių iniciatyvų bendruomenės jausmą ir darant įtaką viešajai politikai, siekiant didesnio socialinio sąmoningumo.

Tikime, kad vieningai pasisakydami už šiuos rinkimus jau dabar galime sukurti naują Europos kultūros, žiniasklaidos ir meno paradigmą, kuri būtų sąžininga ir įtraukianti visiems – tiek Europos viduje, tiek už jos ribų, tiek ateities kartoms.

